

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎN C H E I E R E

privind inadmisibilitatea recursului

în cauza civilă

Ion Stavila, persoana interesată Maxim Cealnîc

(constatarea faptului acceptării succesiunii)

împotriva deciziei din 8 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

(Dosarul nr. 2ra-301/24

PIGD Nr. 2-21186361-01-2ra-06032024)

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a ei. Instanța de apel a analizat elementele decisive ale cauzei și a indicat rațiunile pentru care a considerat apelul neîntemeiat.

Judecătoria Orhei, sediul Central (jud. V. Pîslariuc)
Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Sîrbu, A. Malii, D. Dulghieru)

10 iunie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de avocatul Roman Doroftei, în interesele lui Ion Stavila,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,
Ion Munteanu,
Gheorghe Stratulat, *judecători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 20 decembrie 2021, avocatul Igor Botea, în interesele lui Ion Stavila, a depus cerere în instanța de judecată, persoană interesată Maxim Cealnîc, solicitând constatarea faptului acceptării succesiunii după decesul lui Pavel Cealnîc.

2. În motivarea cererii, petiționarul a indicat că este nepotul defunctului Pavel Cealnîc, decedat la *****, fapt confirmat prin actul de deces eliberat de Agenția Servicii Publice. Acesta a susținut că materialele cauzei confirmă raportul de rudenie dintre petiționar și defunct, iar instanța urma să constate acceptarea succesiunii de către Ion Stavila după decesul bunelului său, Pavel Cealnîc.

3. Petiționarul a invocat că faptul intrării în posesia averii succesoriale a fost confirmat prin probele administrate, susținând că după decesul defunctului a acceptat succesiunea prin intrarea în posesia patrimoniului succesoral.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

4. Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 12 octombrie 2022, cererea depusă de Ion Stavila, persoană interesată Maxim Cealnîc, privind constatarea faptului acceptării succesiunii, a fost respinsă ca neîntemeiată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

5. La 21 octombrie 2022, avocatul Roman Doroftei, în interesele lui Ion Stavila a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 12 octombrie 2022, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și trimiterea cauzei la rejudecare.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

6. Prin decizia din 8 noiembrie 2023, Curtea de Apel Chișinău a respins apelul declarat de avocatul Roman Doroftei, în interesele lui Ion Stavila, și a menținut hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 12 octombrie 2022.

7. Instanța de apel a reținut că, potrivit certificatului de deces, Pavel Cealnîc, născut la *****, a decedat la *****. De asemenea, a reținut că, potrivit certificatului

de căsătorie, Vasilii Stavila și Ecaterina Cealnîc au înregistrat căsătoria la 4 noiembrie 1979, iar potrivit certificatului de naștere, părinții petiționarului Ion Stavila sunt Vasilii Stavila și Ecaterina Stavila.

8. Curtea de Apel a constatat că, în baza certificatului de calitate de moștenitor din 9 iulie 2021, Ion Stavila are calitatea de moștenitor al averii defunctului Pavel Cealnîc. Instanța de apel a mai reținut, din răspunsul notarului Denis Bejenar, că la 16 ianuarie 2013 a fost deschisă procedura succesorală notarială după decesul lui Pavel Cealnîc, în baza declarației de acceptare a moștenirii testamentare depuse de nepotul defunctului, Ion Stavila.

9. Instanța de apel a indicat că, la 21 februarie 2013, a fost depusă declarația de renunțare la moștenirea testamentară de către Ludmila Sadovnic și a fost recepționată declarația de acceptare legală a moștenirii de către fiica defunctului, Ecaterina Stavila. De asemenea, fiica defunctului, Liudmila Don, precum și nepoatele Olesea Paladi și Cristina Caterenciuc, care ar fi cules moștenirea în legătură cu predecesul tatălui lor, Ion Cealnîc, au renunțat la averea succesorală rămasă după Pavel Cealnîc.

10. Curtea de Apel a reținut că, la cererea depusă de Ion Stavila la 9 iulie 2021, a fost eliberat certificatul de calitate de moștenitor după decesul lui Pavel Cealnîc. În aceste circumstanțe, instanța de apel a constatat că, după decesul lui Pavel Cealnîc, a fost deschisă procedura succesorală, iar petiționarul Ion Stavila a acceptat succesiunea în termenul prevăzut de lege, în baza declarației de acceptare a moștenirii testamentare.

11. Instanța de apel a considerat că prima instanță corect a respins ca neîntemeiată cererea privind constatarea faptului acceptării succesiunii, în condițiile în care acceptarea succesiunii fusese deja realizată în procedură notarială.

12. Instanța de apel a mai reținut că Ion Stavila a fost înștiințat despre ședința de judecată din 7 martie 2022 și a fost reprezentat în prima instanță de avocații Roman Doroftei și Igor Botea, care au cunoscut despre existența litigiului, fapt confirmat prin actele dosarului.

13. Totodată, Curtea de Apel a considerat că la examinarea cauzei în prima instanță nu au fost lezate drepturile unor persoane neatruse în proces, astfel încât nu exista temeii pentru casarea hotărârii cu trimiterea cauzei la rejudecare.

14. În consecință, instanța de apel a concluzionat că argumentele apelului declarat de avocatul Roman Doroftei, în interesele lui Ion Stavila, sunt neîntemeiate, iar hotărârea primei instanțe este legală și urmează a fi menținută.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

15. La 6 martie 2024, avocatul Roman Doroftei, în interesele lui Ion Stavila a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 8 noiembrie 2023, solicitând declararea admisibilității recursului, casarea deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei la o nouă rejudecare.

16. În motivarea recursului, recurentul a invocat temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (1) lit. a), b) și e) din Codul de procedură civilă, susținând că interpretarea legii din decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție, că prin admiterea recursului s-ar schimba sau consolida jurisprudența Curții Supreme de Justiție, precum și că decizia instanței de apel este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

17. Recurentul a susținut că instanța de apel nu s-a pronunțat efectiv asupra tuturor motivelor invocate în apel și nu a motivat corespunzător soluția adoptată. Acesta a invocat că dreptul la un proces echitabil presupune dreptul părții de a prezenta observații, argumente și probe, precum și obligația instanței de a examina efectiv aceste argumente.

18. Recurentul a invocat că instanțele au constatat existența raportului de rudenie dintre acesta și defunctul Pavel Cealnîc, decedat la *****, precum și faptul că notarul Denis Bejenar a deschis procedura succesorală după decesul defunctului. Soluția adoptată în cauză ar putea influența drepturile și obligațiile notarului Denis Bejenar, motiv pentru care procedura succesorală urma să fie prezentată pentru elucidarea completă a circumstanțelor importante pentru justa soluționare a cauzei.

19. Recurentul a susținut că instanța de apel, pentru judecarea completă și obiectivă a cauzei, urma să ia măsurile procesuale necesare pentru atragerea în proces a notarului Denis Bejenar. Acesta a invocat prevederile art. 67 alin. (1) și (3) și art. 185 alin. (1) lit. a)-c) din Codul de procedură civilă, susținând că instanța trebuia să stabilească în mod corect cercul participanților la proces.

20. Ion Stavila a invocat faptul că, prin hotărârea pronunțată, instanța de fond ar fi soluționat problema drepturilor unei persoane neantrenate în proces, respectiv notarul Denis Bejenar. Neatragerea notarului în proces constituie o lacună care nu poate fi reparată în recurs, iar o soluție legală și întemeiată ar putea fi obținută doar în cadrul rejudecării cauzei.

21. Recurentul a mai susținut că instanța de apel nu a dat o apreciere completă probelor prezentate, deși la materialele cauzei ar exista probe directe care confirmă că Pavel Cealnîc este bunelul petiționarului Ion Stavila, iar partea oponentă nu ar fi prezentat probe care să combată acest fapt. Acesta a indicat că instanța de apel ar fi trebuit să țină cont de particularitățile litigiului și să stabilească legea aplicabilă.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

22. Articolul 431 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Examinarea recursului împotriva deciziilor instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție.

(2) Asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.”

23. Articolul 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel”.

24. Articolul 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin. (1) lit. d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

25. Articolul 433 alin. (1), lit. f) și alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

f) recursul este vădit neîntemeiat.

(2) Recursul declarat în temeiul art. 432 alin. (1) lit. e) nu poate fi declarat inadmisibil în temeiul alin. (1) lit. e) din prezentul articol.”

26. Articolul 440 alin. (1) și alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

27. Sub aspectul termenului de declarare a recursului, completul de judecată reține că dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 8 noiembrie 2023, iar decizia motivată a fost expediată participanților la proces la 25 ianuarie 2024. În aceste condiții, recursul declarat de avocatul Roman Doroftei, în interesele lui Ion Stavila la data de 6 martie 2024, a fost depus în termenul prevăzut de art. 434 din Codul de procedură civilă.

28. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că potrivit art. 442 din Codul de procedură civilă, instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii contestate în limitele invocate în recurs, prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 432.

29. În speță, recurentul a invocat temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (1) lit. a), b) și e) din Codul de procedură civilă, susținând că instanța de apel ar fi interpretat legea contrar jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție, că prin admiterea recursului s-ar impune schimbarea sau consolidarea jurisprudenței Curții Supreme de Justiție și că decizia contestată ar fi arbitrară ori s-ar baza în mod determinant pe o apreciere vădit nerezonabilă a probelor.

30. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că prevederile Codului de procedură civilă consacră nu doar caracterul nedevelopativ al recursului, ci și un standard de seriozitate privind invocarea unor încălcări esențiale de drept material și procedural, capabile să conducă la răsturnarea deciziilor instanțelor de apel.

31. Conform prevederilor legale și practicii judiciare constante, recursul trebuie să conțină o motivare clară, convingătoare și întemeiată în drept, care să evidențieze existența unor erori de drept calificate sau a unor vicii esențiale de procedură. Recursul nu are rolul de a supune cauza unei rejudecări în fond, ci de a examina legalitatea hotărârii instanței de apel în limitele erorilor invocate.

32. Prin urmare, simplele exprimări ale nemulțumirii față de soluția instanței inferioare, nesuținute de argumente juridice clare privind încălcarea normelor de drept sau caracterul arbitrar al hotărârii atacate, nu întrunesc condițiile de admisibilitate.

33. Cu privire la temeiul prevăzut de art. 432 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, completul de judecată reține că recurentul nu a indicat o jurisprudență uniformă concretă a Curții Supreme de Justiție, pronunțată în circumstanțe similare, de la care instanța de apel s-ar fi abătut.

34. Invocarea generală a dreptului la un proces echitabil, a obligației instanței de a motiva hotărârea și a necesității examinării efective a argumentelor părților nu este suficientă pentru a demonstra că interpretarea legii din decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție.

35. Pentru incidența art. 432 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă era necesară indicarea unei practici constante, relevante și comparabile sub aspectul situației de fapt și al problemei de drept, ceea ce în prezenta cauză nu s-a realizat.

36. Referitor la temeiul prevăzut de art. 432 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, completul de judecată reține că recurentul nu a demonstrat existența unei probleme de drept care ar impune schimbarea sau consolidarea jurisprudenței Curții Supreme de Justiție. Criticile formulate privesc modul de soluționare a unei cauze concrete și nu evidențiază o chestiune juridică de principiu, susceptibilă să producă efecte asupra unei practici judiciare neunitare sau insuficient conturate.

37. Mai mult, în jurisprudența Curții Supreme de Justiție s-a reținut că temeiurile stabilire la art. 432 alin. (1) lit. a) și b) din Codul de procedură civilă nu pot fi invocate simultan, deoarece ele se exclud reciproc. (încheierea nr. [2ra-883/24](#), §61). Primul presupune existența unei jurisprudențe uniforme deja conturate, pretins ignorate de instanța de apel, iar al doilea presupune necesitatea intervenției Curții Supreme de Justiție pentru schimbarea sau consolidarea unei orientări jurisprudențiale. În prezenta cauză, recurentul nu a demonstrat nici una dintre aceste ipoteze.

38. Cu privire la temeiul prevăzut de art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, completul de judecată reține că recurentul nu a demonstrat că decizia instanței de apel ar fi arbitrară sau că s-ar baza în mod determinant pe o apreciere vădit nerezonabilă a probelor.

39. Noțiunea de hotărâre arbitrară presupune lipsa unei motivări reale, ignorarea vădită a unor probe esențiale, formularea unor concluzii incompatibile cu materialul cauzei sau adoptarea unei soluții lipsite de fundament juridic. Aprecierea probelor poate fi considerată vădit nerezonabilă numai în situații excepționale, atunci când concluzia instanței este în mod evident ruptă de conținutul probelor administrate ori se bazează pe o examinare selectivă, contradictorie sau lipsită de fundament rațional.

40. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

41. Or, potrivit art. 442 alin. (2) Cod de procedură civilă, instanța de recurs este ținută de modul în care au fost apreciate probele de instanțele inferioare, cu excepția situației în care se invocă temeinic art. 432 alin. (1) lit. e) – hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

42. În prezenta cauză, recurentul nu a demonstrat în ce măsură hotărârea atacată s-ar întemeia pe o soluție arbitrară sau pe o apreciere vădit nerezonabilă a probelor. Dimpotrivă, din analiza actelor instanțelor inferioare rezultă că au fost examinate și s-a răspuns în mod complet la criticilor formulate de apelant. Argumentele recurentului nu reușesc să răstoarne constatările instanței de apel, limitându-se, în esență, la exprimarea unui simplu dezacord față de actele și soluțiile pronunțate în cauză.

43. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are un

caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

44. În aceste condiții, completul de judecată constată că recursul declarat de avocatul Roman Doroftei, în interesele lui Ion Stavila este vădit neîntemeiat, întrucât nu întrunește condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 432 din Codul de procedură civilă, iar criticile formulate nu justifică examinarea cauzei în fond de către Curtea Supremă de Justiție.

45. Din aceste motive, în conformitate cu art. art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, alin. (1), lit. f), 440, alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de avocatul Roman Doroftei, în interesele lui Ion Stavila.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat